

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ സപ്തമസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ സപ്തമസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥

നാരദ ഉവാച

ഏവം സുരാദയഃ സർവേ ബ്രഹ്മരുദ്രപുരഃസരാഃ |
നോപൈതുമശകൻ മന്യുസംരംഭം സുദുരാസഭം || 1 ||

സാക്ഷാച്ഛ്രീഃ പ്രേഷിതാ ദേവൈർഭൃഷ്യാ തന്മഹദ്ഭൂതം |
അഭൃഷ്യാശ്രുതപൂർവത്യാത് സാ നോപേയാശങ്കിതാ || 2 ||

പ്രഹ്ലാദം പ്രേഷയാമാസ ബ്രഹ്മാവസ്ഥിതമന്തികേ |
താത പ്രശമയോപേഹി സ്വപിത്രേ കുപിതം പ്രഭും || 3 ||

തഥേതി ശനകൈ രാജൻ മഹാഭാഗവതോദ്ഭവകഃ |
ഉപേത്യ ഭൂവി കായേന നനാമ വിധൃതാഞ്ജലിഃ || 4 ||

സ്വപാദമൂലേ പതിതം തമർഭകം
വിലോക്യ ദേവഃ കൃപയാ പരിപ്ലുതഃ |
ഉത്ഥാപ്യ തച്ഛീർഷൺയദധാത് കരാംബുജം
കാലാഹിവിത്രസ്തധിയാം കൃതാഭയം || 5 ||

സ തത്കരസ്തർശധുതാഖിലാശുഭഃ
സപദ്യദിവ്യകൃതപരാത്മദർശനഃ |
തത്പാദപദ്മം ഹൃദി നിർവൃതോ ദധൗ
ഹൃഷ്യത്തനുഃ ക്ലിന്നഹൃദശ്രുലോചനഃ || 6 ||

അസ്തൗഷീദ്ധരിമേകാഗ്രമനസാ സുസമാഹിതഃ |
പ്രേമഗദ്ഗദയാ വാചാ തന്യസ്തഹൃദയേക്ഷണം || 7 ||

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച

ബ്രഹ്മാദയഃ സുരഗണാ മൂനയോഥ സിദ്ധാഃ
സന്തൈകതാനമതയോ വചസാം പ്രവാഹൈഃ |
നാരാധിതും പുരുഗുണൈരധുനാപി പിപ്രുഃ
കിം തോഷ്യമർഹതി സ മേ ഹരിരുഗ്രജാതേഃ || 8 ||

മന്യേ ധനാഭിജനരൂപതപഃശ്രുതൗജഃ
തേജഃപ്രഭാവബലപൗരുഷബുദ്ധിയോഗാഃ |
നാരാധനായ ഹി ഭവന്തി പരസ്യ പുംസോ
ഭക്ത്യാ തുതോഷ ഭഗവാൻ ഗജയുമപായ || 9 ||

വിപ്രാദ് ദ്വിഷഡ്ഗുണയുതാദരവിന്ദനാദ -
പാദാദവിന്ദവിമുഖാച്ഛപചം വരിഷം |
മന്യേ തദർപിതമനോവചനേഹിതാർഥ -
പ്രാണം പുനാതി സ കുലം ന തു ഭൂരിമാനഃ || 10 ||

നൈവാത്മനഃ പ്രഭുരയം നിജലാഭപൂർണോ
മാനം ജനാദവിദുഷഃ കരുണോ വൃണീതേ |
യദ് യജ്ഞനോ ഭഗവതേ വിദധീത മാനം
തച്ചാത്മനേ പ്രതിമുഖസ്യ യഥാ മുഖശ്രീഃ || 11 ||

തസ്മാദഹം വിഗതവിക്ലവ ഈശ്വരസ്യ
സർവാത്മനാ മഹി ഗുണാമി യഥാ മനീഷം |
നീചോജ്ജയാ ഗുണവിസർഗമനുപ്രവിഷ്ടഃ
പൂയേത യേന ഹി പുമാനനുവർണിതേന || 12 ||

സർവേ ഹൃദീ വിധികരാസ്തവ സത്ത്വയാക്ലോ
 ബ്രഹ്മാദയോ വയമിവേശ ന ചോദ്വിജന്തഃ |
 ക്ഷേമായ ഭൂതയ ഉതാത്മസുഖായ ചാസ്യ
 വിക്രീഡിതം ഭഗവതോ രൂപിരാവതാരൈഃ || 13 ||

തദ് യച്ഛ മന്യുമസുരശ്ച ഹതസ്ത്വയാദ്യ
 മോദേത സാധുരപി വൃശ്ചികസർപഹത്യാ |
 ലോകാശ്ച നിർവൃതിമിതാഃ പ്രതിയന്തി സർവേ
 രൂപം നൃസിംഹ വിഭയായ ജനാഃ സ്മരന്തി || 14 ||

നാഹം ബിഭേദ്യജിത ത്യേതിഭയാനകാസ്യ -
 ജിഹ്വാർകനേത്രഭൂകുടീരഭസോഗ്രദംശ്രാത് |
 ആന്ത്രസ്രജഃക്ഷതജുകേസരശങ്കുകർണാ -
 നിർഹ്വാദഭീതദിഗിഭാദരിഭിന്നഖാഗ്രാത് || 15 ||

ത്രസ്തോസ്സൃഹം കൃപണവത്സല ദുഃസഹോഗ്ര -
 സംസാരചക്രകദനാദ്ഗ്രസതാം പ്രണീതഃ |
 ബദ്ധഃ സ്വകർമഭിരുശത്തമ ത്യേഽഘ്രിമൂലം
 പ്രീതോപവർഗശരണം ഹ്യയസേ കദാ നു || 16 ||

യസ്മാത്പ്രിയാപ്രിയവിയോഗസയോഗജന്മ -
 ശോകാഗ്നിനാ സകലയോനിഷു ദഹ്യമാനഃ |
 ദുഃഖൗഷധം തദപി ദുഃഖമതദ്ധിയാഹം
 ഭൂമൻ ഭ്രമാമി വദ മേ തവ ദാസ്യയോഗം || 17 ||

സോഽഹം പ്രിയസ്യ സുഹൃദഃ പരദേവതായാ
 ലീലാകമാസ്തവ നൃസിംഹ വിരിഞ്ചഗീതാഃ |
 അഞ്ജസ്തിതർദ്യനുഗുണൻ ഗുണവിപ്രമുക്തോ
 ദുർഗാണി തേ പദയുഗാലയഹംസസംഗഃ || 18 ||

ബാലസ്യ നേഹ ശരണം പിതരൗ നൃസിംഹ
 നാർത്ത്യ ചാഗദമുദൻവതി മജ്ജതോ നൗഃ |
 തപ്തസ്യ തത്പ്രതിവിധിർയ ഇഹാഞ്ജസേഷു -
 സ്താവദ്വിഭോ തനുഭൃതാം ത്വദുപേക്ഷിതാനാം || 19 ||

യസ്മിൻ യതോ യർഹി യേന ച യസ്യ യസ്മാ -
 ദ്യസ്മൈ യഥാ യദുത യസ്ത്വപരഃ പരോ വാ |
 ഭാവഃ കരോതി വികരോതി പൃഥക്സ്വഭാവഃ
 സഞ്ചോദിതസ്തദഖിലം ദവതഃ സ്വരൂപം || 20 ||

മായാ മനഃ സൃജതി കർമ്മയം ബലീയഃ
 കാലേന ചോദിതഗുണാനുമതേന പുംസഃ |
 ഛന്ദോമയം യദജയാർപിതഷോഡശാരം
 സംസാരചക്രമജ കോതിതരേന്ത്യദൻയഃ || 21 ||

സ ത്വം ഹി നിത്യവിജിതാത്മഗുണഃ സ്വധാല്ലാ
 കാലോ വശീകൃതവിസൃജ്യവിസർഗശക്തിഃ |
 ചക്രേ വിസൃഷ്ടമജയേശ്വര ഷോഡശാരേ
 നിഷ്ഠിഡ്യമാനമുപകർഷ വിഭോ പ്രപന്നം || 22 ||

ദൃഷ്ടാ മയാ ദിവി വിഭോഖിലധിഷ്ഠ്യപാനാ -
 മായുഃ ശ്രിയോ വിഭവ ഇച്ഛതി യാൻ ജനോയം |
 യ്യേസ്മത്പിതൃഃ കുപിതഹാസവിജ്യംഭിതഭൂ -
 വിസ്തൂർജിതേന ലുലിതാഃ സ തു തേ നിരന്തഃ || 23 ||

തസ്മാദമുസ്തനുഭൃതാമഹമാശിഷോ ഇതേ
 ആയുഃ ശ്രിയം വിഭവമൈന്ദ്രിയമാവിരിഞ്ചാത് |
 നേച്ഛാമി തേ വിലുലിതാനുരുവിക്രമേണ
 കാലാത്മനോപനയ മാം നിജഭൃത്യപാർശ്വം || 24 ||

കുത്രാശിഷഃ ശ്രുതിസുഖാ മൃഗത്യുഷ്ണിരൂപാഃ
 ക്വേദം കലേവരമശേഷരുജാം വിരോഹഃ |
 നിർവിദ്യതേ ന തു ജനോ യദപീതി വിദ്വാൻ
 കാമാനലം മധുലവൈഃ ശമയൻ ദുരാപൈഃ || 25 ||

ക്വാഹം രജഃപ്രഭവ ഇൗശ തമോദ്യീക്യേന്ദ്രിൻ
 ജാതഃ സുരേതരകുലേ ക്വ തവാനുകമ്പാ |
 ന ബ്രഹ്മണോ ന തു ഭവന്ത്യ ന വൈ രമായാ
 യൻമേർപിതഃ ശിരസി പദ്മകരഃ പ്രസാദഃ || 26 ||

നൈഷാ പരാവരമതിർഭവതോ നനു സ്യാ -
 ഇജ്ഞോർയഥാത്മസുഹൃദോ ജഗതസ്തഥാപി |
 സംസേവയാ സുരതരോരിവ തേ പ്രസാദഃ
 സേവാനുരൂപമുദയോ ന പരാവരത്വം || 27 ||

ഏവം ജനം നിപതിതം പ്രഭവാഹികുപേ
 കാമാദികാമമനു യഃ പ്രപതൻ പ്രസംഗാത് |
 കൃത്യാത്മസാത്സുരർഷിണാ ഭഗവൻ ഗൃഹീതഃ
 സോഹം കഥം നു വിസൃജേ തവ ഭൃത്യസേവാം || 28 ||

മത്പ്രാണരക്ഷണമനന്ത പിതൂർവധശ്ച
 മന്യേ സ്വഭൃത്യഘൃഷിവാക്യമൃതം വിധാതും |
 ഖഡ്ഗം പ്രഗുഹ്യ യദവോചദസദ്വിധിത്സു -
 സ്ത്വാമീശ്വരോ മദപരോവതു കം ഹരാമി || 29 ||

ഏകസ്തമേവ ജഗദേതമമുഷ്യ യത്ത്വ -
 മാദ്യന്തയോഃ പൃഥഗവന്ത്യസി മധ്യതശ്ച |
 സൃഷ്ടാ ഗുണവൃതികരം നിജമായയേദം
 നാനേവ തൈരവസിതസ്തദനുപ്രവിഷ്ടഃ || 30 ||

ത്വം വാ ഇദം സദസദീശ ഭവാംസ്തത്ത്വോന്യോ
 മായാ യദാത്മപരബുദ്ധിരിയം ഹൃപാർഥാ |
 യദ്യസ്യ ജ്ഞമ നിധനം സ്ഥിതിരീക്ഷണം ച
 തദ്വൈ തദേവ വസുകാലവദഷ്ടിതർവോഃ || 31 ||

ന്വയസ്യേദമാത്മനി ജഗദ്വിലയാംബുമധ്യേ
 ശേഷേത്ത്വനാ നിജസുഖാനുഭവോ നിരീഹഃ |
 യോഗേന മീലിതദ്യഗാത്മനിപീതനിദ്ര -
 സ്തൂർയേ സ്ഥിതോ ന തു തമോ ന ഗുണാംശ്ച യുക്ഷേ || 32 ||

തസ്യൈവ തേ വപുരിദം നിജകാലശക്ത്യാ
 സഞ്ചോദിതപ്രകൃതിധർമണ ആത്മഗുഢം |
 അംഭസ്യനന്തശയനാദിരമത്സമാധേ -
 ര്നാഭേരഭൂത്വകണികാവടവൻമഹാബ്ജം || 33 ||

തത്സംഭവഃ കവിരത്ത്വോന്യദപശ്യമാന -
 സ്ത്വാം ബീജമാത്മനി തതം സ്വബഹിർവിചിന്ത്യ |
 നാവിന്ദദബുശതമപ്സു നിമജ്ജമാനോ
 ജാത്യേകുരേ കഥമു ഹോപലഭേത ബീജം || 34 ||

സ ത്വാത്മയോനിരതിവിസ്മിത ആശ്രിത്ത്വബ്ജം
 കാലേന തീവ്രതപസാ പരിശുദ്ധഭാവഃ |
 ത്വാമാത്മനീശ ഭൂവി ഗന്ധമിവാതിസൂക്ഷ്മം
 ഭൂതേന്ദ്രിയാശയമയേ വിതതം ദദർശ || 35 ||

ഏവം സഹസ്രവദനാംഘ്രിശിരഃകരോരു -
 നാസാസ്യകർണനയനാഭരണായുധാഘ്രം
 മായാമയം സദുപലക്ഷിതസന്നിവേശം
 ഭൂഷ്യാ മഹാപുരുഷമാപ മുദം വിരിഞ്ചഃ || 36 ||

തസ്മൈ ഭവാൻ ഹയശിരസ്തനുവം ഹി ബിഭ്രദ് -
 വേദഭൂഹാവതിബലൗ മധുകൈടഭാഖ്യൗ |
 ഹത്യാജ്ഞയച്ഛൂതിഗണാംസ്തു രജസ്തമശ്ച
 സത്ത്വം തവ പ്രിയതമാം തനുമാമനന്തി || 37 ||

ഇത്ഥം നൃതിർയഗൃഷിഭേവത്യാഷാവതാരൈ -
 ര്ലോകാൻ വിഭാവയസി ഹംസി ജഗത്പ്രതീപാൻ |
 ധർമം മഹാപുരുഷ പാസി യുഗാനുവൃത്തം
 ഛന്നഃ കലൗ യദഭവന്ത്സിയുഗോഥ സ ത്വം || 38 ||

നൈതൻമനസ്സവ കമാസു വികുംഠനാഥ
 സമ്പ്രിയതേ ദുരിതദുഷ്ടമസാധു തീവ്രം |
 കാമാതൂരം ഹർഷശോകഭയൈഷണാർതം
 തസ്മിൻ കഥം തവ ഗതിം വിമൃശാമി ദീനഃ || 39 ||

ജിഹ്വൈകത്വോച്യുത വികർഷതി മാവിത്യുക്താ
 ശിശ്നോന്യതസ്ത്വഗുദരം ശ്രവണം കുതശ്ചിത് |
 പ്രാണോന്യതശ്ചപലദൃക് ക്വ ച കർമശക്തി -
 ര്ബഹ്യഃ സപത്ത്യ ഇവ ഗേഹപതിം ലുനന്തി || 40 ||

ഏവം സ്വകർമപതിതം ഭവവൈതരൺയാ -
 മന്യോന്യജന്മമരണാശനഭീതഭീതം |
 പശ്യൻ ജനം സ്വപരവിഗ്രഹവൈരമൈത്രം
 ഹന്തേതി പാരചര പീപൂഹി മൂഢമദ്യ || 41 ||

കോ ന്വത്ര ത്യേവിലഗുരോ ഭഗവൻ പ്രയാസ
 ഉത്താരണ്യേന്ത്യ ഭവസംഭവലോപഹേതോഃ |
 മൂഢേഷു വൈ മഹദനുഗ്രഹ ആർതബന്ധോ
 കിം തേന തേ പ്രിയജനാനനുസേവതാം നഃ || 42 ||

നൈവോദ്വിജേ പര ദുരത്യയവൈതരൺയാ -
 സ്തദ്വിർയഗായനമഹാമൃതമഗ്നചിത്തഃ |
 ശോചേ തതോ വിമുഖചേതസ ഇന്ദ്രിയാർഥ -
 മായാസുഖായ ഭരമുദ്യഹതോ വിമുഢാൻ || 43 ||

പ്രായേണ ദേവ മൂനയഃ സ്വവിമുക്തികാമാഃ
 മൗനം ചരന്തി വിജനേ ന പരാർഥനിഷ്ഠാഃ |
 നൈതാൻവിഹായ കൃപണാൻവിമുമുക്ഷ ഏകോ
 നാൻയം ത്വദസ്യ ശരണം ഭ്രമതോഽനുപശ്യേ || 44 ||

യൻമൈമുനാദിഗൃഹമേധിസുഖം ഹി തുച്ഛം
 കണ്ഡൂയനേന കരയോരിവ ദുഃഖദുഃഖം |
 തുപ്യന്തി നേഹ കൃപണാ ബഹുദുഃഖഭാജഃ
 കണ്ഡൂതിവൻമനസിജം വിഷഹേത ധീരഃ || 45 ||

മൗനവ്രതശ്രുതതപോദ്യയനസ്വധർമ -
 വ്യാഖ്യാരഹോജപസമാധയ ആപവർഗ്ഗാഃ |
 പ്രായഃ പരം പുരുഷ തേ ത്വജിതേന്ദ്രിയാണാം
 വാർതാ ഭവന്ത്യുത ന വാത്ര തു ദാർദികാനാം || 46 ||

രൂപേ ഇമേ സദസതീ തവ വേദസുഷ്ടേ
 ബീജാങ്കുരാവിവ ന ചാൻയദരുപകസ്യ |
 യുക്താഃ സമക്ഷമുദയത്ര വിചിൻവതേ ത്വാം
 യോഗേന വഹ്നിമിവ ദാരുഷ്ടു നാൻയതഃ സ്യാത് || 47 ||

ത്വം വായുരഗ്നിരവനിർവിയദംബുമാത്രാഃ
 പ്രാണേന്ദ്രിയാണി ഹൃദയം ചിദനുഗ്രഹശ്ച |
 സർവം ത്വമേവ സഗുണോ വിഗുണശ്ച ഭൂമൻ
 നാൻയത്ത്യദസ്ത്വപി മനോവചസാ നിരൂക്തം || 48 ||

നൈതേ ഗുണാ ന ഗുണീനോ മഹാദാദയോ യേ

സർവേ മനഃ പ്രഭൃതയഃ സഹദേവമർത്യാഃ |

ആദ്യന്തവന്ത ഉരുഗായ വിദന്തി ഹി ത്വാ -

മേവം വിമൃശ്യ സുധിയോ വിരമന്തി ശബ്ദാത് || 49 ||

തത് തേർഹത്തമ നമഃ സ്തുതികർമപൂജാഃ

കർമ സ്തുതിശ്ചരണയോഃ ശ്രവണം കഥായാം |

സംസേവയാ ത്വയി വിനേതി ഷഡംഗയാ കിം

ഭക്തിം ജനഃ പരമഹംസഗതൗ ലഭേത || 50 ||

നാരദ ഉവാച

ഏതാവദ്യർണിതഗുണോ ഭക്ത്യാ ഭക്തേന നിർഗുണഃ |

പ്രഹ്ലാദം പ്രണതം പ്രീതോ യതമന്യുരഭാഷത || 51 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച

പ്രഹ്ലാദ ഭദ്ര ഭദ്രം തേ പ്രീത്യാഹം ത്വേസുരോത്തമ |

വരം വൃണീഷ്വാഭിമതം കാമപുരോദ്യുഹം നൃണാം || 52 ||

മാമപ്രീണത ആയുഷ്ഠൻ ദർശനം ദുർലഭം ഹി മേ |

ദൃഷ്ട്വാ മാം ന പുനർജന്തുരാത്മാനം തപ്തമർഹതി || 53 ||

പ്രീണന്തി ഹൃഥ മാം ധീരാഃ സർവഭാവേന സാധവഃ |

ശ്രേയസ്താമാ മഹാഭാഗ സർവാസാമാശിഷാം പതിം || 54 ||

ഏവം പ്രലോഭ്യമാനോപി വരൈർലോകപ്രലോഭനൈഃ |

ഏകാന്തിത്വാദ്ഭഗവതി നൈച്ഛത്താനസുരോത്തമഃ || 55 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം

സപ്തമസ്കന്ധേ പ്രഹ്ലാദചരിതേ ഭഗവത്സ്തവോ

നാമ നവമോദ്യായഃ ||